Tiedote 10.11.2008 **Vapaa julkaistavaksi heti**

Lastensuojelun Keskusliitto:
Maahanmuuttajanuoret vaarassa pudota koulutusmahdollisuuksien ulkopuolelle

Turvapaikanhakija- ja pakolaislasten mahdollisuuksia koulutukseen on selvitetty *YK:n pakolaisjärjestö UNHCR:n* aloitteesta seitsemässä maassa. Suomen lisäksi selvitys tehtiin Bosnia-Hertzegovinassa, Norjassa, Puolassa, Saksassa, Ranskassa ja Unkarissa. Hankkeen taustaorganisaatioina toimivat *UNESCO*, *UNICEF*, kansainvälisen koulutusalan järjestö *International Bureau of Education* sekä Norjan ja Ruotsin Pelastakaa Lapset -järjestöt. Suomen osalta selvityksen tuotti *Lastensuojelun Keskusliitto*.

Huolimatta siitä, että maahanmuuttajalasten koulunkäyntiin on Suomessa panostettu, on koko järjestelmän tasolla vielä paljon kehittämisen varaa. Selvitys paljasti, että maahanmuuttajanuoret ovat vaarassa pudota koulutusmahdollisuuksien ulkopuolelle. Pakolaisuuden ja maahanmuuton aiheuttama stressi, koulukiusaaminen, opettajien asenteet ja vanhempien kyvyttömyys tukea koulunkäyntiä voivat laukaista negatiivisen kierteen.
− Uuteen maahan muuttaminen, ja erityisesti pakolaisuus aiheuttaa suuren stressitekijän ihmisen elämässä. Stressi myös siirtyy vanhemmilta lapsille. Uusimmissa tutkimuksissa on todettu, että toisen polven maahanmuuttajat kärsivät vanhempiaan useammin vaikeista mielenterveyshäiriöistä. Maahanmuuttajalapset ovat myös muita useammin koulukiusaamistapauksissa sekä tekijöinä, että uhreina, kertoo Lastensuojelun Keskusliiton suunnittelija **Taina Martiskainen.**

Maahanmuuttajataustaisia koulukuraattoreita tarvitaan

Vaikka monet uussuomalaiset arvostavat suuresti lastensa saamaa koulutusta, he eivät pysty tukemaan lapsiaan koulunkäynnissä erityisesti kielivaikeuksien vuoksi. Erityisessä vaarassa ovat teini-ikäiset. Riittämättömän suomenkielen taidon vuoksi moni saa nipin napin peruskouluopinnot päätökseen, eikä pysty jatkamaan keskiasteella ilman tehokkaita tukitoimenpiteitä.
− Suomenkielen opetusta, tukiopetusta ja oman äidinkielen tukemista tulee tehostaa. Lisäksi tarvitsemme maahanmuuttajataustaisia koulukuraattoreita, ja muutenkin oppilashuollon resursointia, painottaa Martiskainen.

Myös maahanmuuttajanuorille annetun opinto-ohjauksen sisältöön ja laatuun tulisi kiinnittää huomiota. Monet lapset ja heidän vanhempansa eivät saa riittävästi tietoa olemassa olevista tukimuodoista tai esimerkiksi jatko-opintojen vaatimuksista ja niihin valmentautumisesta. Maahanmuuttajalapset saattavat tarvita erillistä opinto-ohjausta, mitä onkin toteutettu eräissä kunnissa.
− Yhteistyö kodin ja koulun välillä on erityisen tärkeää maahanmuuttajalasten koulunkäynnin tukemisessa.

Lainsäädännössäkin petrattavaa

Lainsäädännönkin tasolla on parantamisen varaa. Perustuslain mukaan kaikkien lasten tulee saada nauttia maksuttomasta perusopetuksesta. Maahanmuuttajalasten opetuksen saatavuus perustuu usein kuitenkin pelkkään hyvään tapaan. Lainsäädäntö ei sitä takaa, sillä perusopetuslaki velvoittaa kunnat järjestämään opetusta vain vakinaisille asukkailleen.
− Näihin asioihin tulisi kiinnittää ajoissa huomiota, sillä maahanmuuttajien osuus väestöstämme on jatkuvassa kasvussa. Kiivainta kasvu on pääkaupunkiseudulla. Tällä hetkellä joka kymmenes

helsinkiläisistä kouluikäisestä on muun kuin suomen- tai ruotsinkielinen. Vuonna 2025 heidän osuuden ennustetaan olevan jo 23 prosenttia, muistuttaa Martiskainen.

Selvitys pohjautuu kirjallisuuskatsaukseen sekä lasten, nuorten, opettajien, vanhempien ja virkamiesten haastatteluihin.

UNHCR: *Access to Quality Education for Asylum-seeking and Refugee Children in Europe - Finland Country Report.*

Lisätietoja:
Suunnittelija Taina Martiskainen
Lastensuojelun Keskusliitto
puh. (09) 3296 0203, 040 731 3014
taina.martiskainen@lskl.fi

Raporttipyynnöt:
Hanna-Mari Savolainen
puh. 044 3290029
hanna-mari.savolainen@lskl.fi

Lastensuojelun Keskusliitto toimii yhteiskuntapoliittisena vaikuttajana lapsia koskevassa päätöksenteossa. Keskusliitto luotaa yhteiskuntaa lapsen ja lastensuojelun näkökulmasta ja on lastensuojelun vastuullinen kehittäjä. Liiton jäseninä on 86 järjestöä ja 33 kuntaa tai kuntayhtymää